

GENERALITAT
VALENCIANA

PREVENCIÓ
D'INCENDIS FORESTALS

Espurna nº 138

Novembre 2020

Butlletí informatiu de

Prevençió d'Incendis

Forestals

GENERALITAT
VALENCIANA

Per

Unitat Tècnica UT-902

Servei de Prevenció d'Incendis Forestals

ÍNDIX

Taula de continguts	1
Claus meteorològiques del mes.....	3
Dades Estadístiques	12
Valors Acumulats	12
Comparació amb els valors mitjans.....	13
Evolució mensual: nombre	15
Evolució mensual: superfície afectada.....	16
Anàlisi de les causes	18
Relació completa d'incendis en el període	19
Incendis del mes	20
Notícies i divulgació	22
Cremes prescrites	22

TAULA DE CONTINGUTS

Figura 1. Temperatura mitjana dels mesos de novembre a la Comunitat Valenciana, en contrast amb la mitjana de la sèrie. Font: AEMET.	3
Figura 2. Evolució diària de la temperatura mitja durant el mes de novembre a la Comunitat Valenciana. Font: AEMET.....	4
Figura 3. Precipitació mitjana a la Comunitat Valenciana per al mes de novembre. Font: AEMET	5
Figura 4. Precipitació diària i acumulada durant el mes de novembre de 2020 a la Comunitat Valenciana. Font: AEMET.....	6
Figura 5. Direcció del vent a 10m (fletxes) i ratxa en km/h (colors) del 27 de novembre de 2020 a 12 UTC.....	8
Figura 6.Descàrregues procedents de raigs - 27 de novembre de 2020 Hora UTC.	9
Figura 7.Precipitació acumulada dels 2 episodis de pluja el mes de novembre.	10

Figura 8. Precipitació acumulada i caràcter pluviomètric del mes de novembre de 2020 en la Comunitat Valenciana. Font: AEMET	11
Figura 9. Primers minuts de l'incendi de Bejís (Esq), incendi Matet (Dta).....	20
Figura 10. Esq. Radiosondeig incendi Bejís. Dta. Radiosondeig incendi Matet.	21
Figura 11. Humitat del combustible viu de l'incendi de Bejís (Esq) i parcel·les pròximes al municipi de Matet (Dta).	21
Figura 12. Brífing dels participants en la crema prescrita.....	23
Taula 1.Nombre d'incendis i superfície afectada per tipus i províncies. Acumulat des de gener de 2020.	12
Taula 2.Número i superfície acumulats en el mateix període analitzat.....	13
Taula 3. Evolució mensual del nombre d'incendis (2020).....	15
Taula 4.Evolució mensual de la superfície afectada (2020).	16
Gràfic 1.Nombre d'incendis en percentatge.	12
Gràfic 2. Superfície afectada en percentatge.....	12
Gràfic 3. Evolució nº d'incendis en comparació amb el valor mitjà.....	14
Gràfic 4. Evolució de la superfície afectada en comparació amb el valor mitjà.....	14
Gràfic 5. Nombre d'incendis per mesos i províncies.	15
Gràfic 6. Nombre d'incendis per mesos, comparativa amb els valors mitjans de l'últim decenni.....	16
Gràfic 7. Superfície afectada per mesos i províncies.....	17
Gràfic 8. Superfície afectada per mesos, comparativa amb els valors mitjans de l'últim decenni. ...	17
Gràfic 9.Comunitat Valenciana, % d'incendis ocorreguts per causa. Novembre 2020.	18
Gràfic 10. Comunitat Valenciana, % de superfície afectada per causa. Novembre 2020.	18
Gràfic 11.Comunitat Valenciana, % d'incendis ocorreguts per causa. Acumulat 2020.	19
Gràfic 12.Comunitat Valenciana, % de superfície afectada per causa. Acumulat 2020.....	19

Foto portada: crema prescrita en el terme municipal de Morella. Font: Servei de Prevenció d'Incendis Forestals.

CLAUS METEOROLÒGIQUES DEL MES¹

El mes de **novembre de 2020** ha sigut **molt càlid i molt humit** en la Comunitat Valenciana. La temperatura mitjana, 13,1°C, és **1,4°C** superior que la de la climatologia de referència, i la precipitació acumulada ha sigut 129,0 l/m², que és quasi dues vegades i mitja la de la mitjana climàtica del període 1981-2010 (56,9 l/m²).

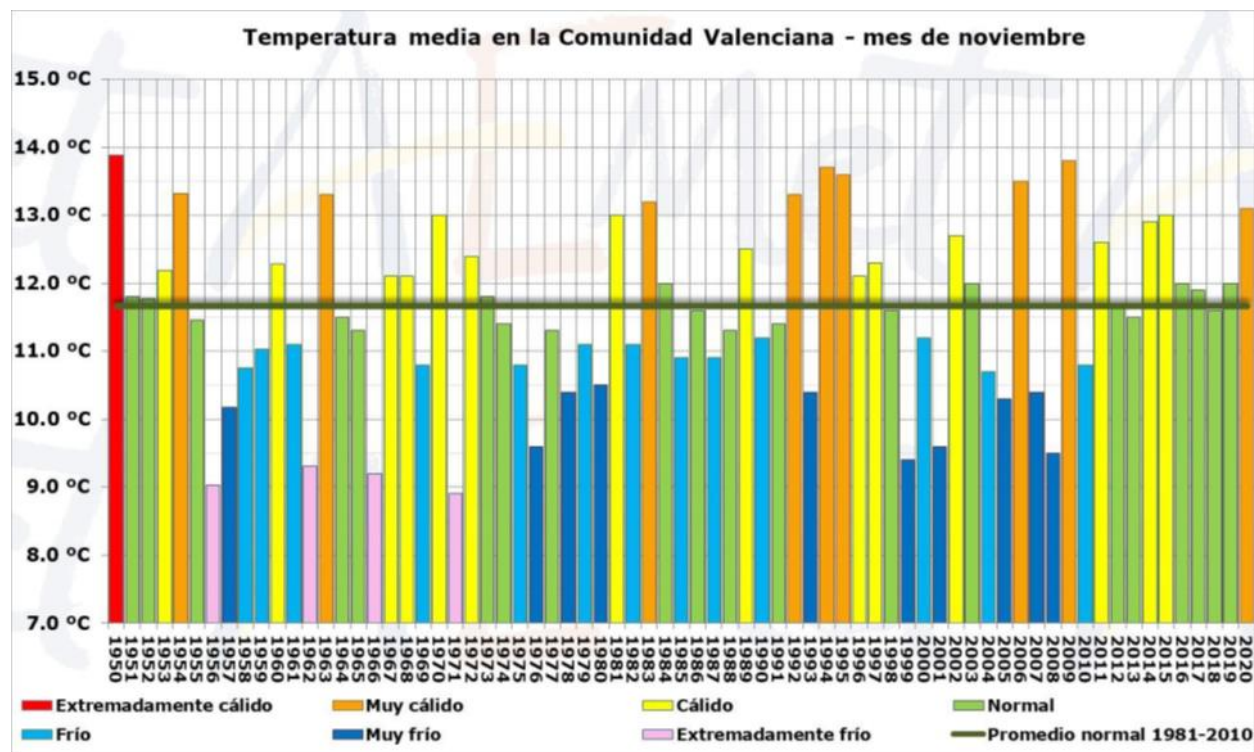

Figura 1. Temperatura mitjana dels mesos de novembre a la Comunitat Valenciana, en contrast amb la mitjana de la sèrie. Font: AEMET.

Ha sigut el mes de novembre més càlid de la dècada i el dècim més càlid de la sèrie històrica, des de 1950. 2020 està tingut un caràcter molt càlid o extremadament càlid en la Comunitat Valenciana, el període d'onze mesos que transcorre entre gener i novembre és el segon més càlid de la sèrie, només per darrere del període equivalent de l'any 2014.

Quasi tot el mes les temperatures han estat per damunt de la mitjana climàtica normal, excepte breus períodes durant els dos temporals dels dies 5 i 27. Hi ha hagut diferència entre les nits i els dies, les mínimes nocturnes van tindre una anomalia de +0,9 °C, enfront de l'anomalia de +2,0 °C, és a dir, els dies van ser anormalment més càlids que les nits.

¹ La informació sobre meteorologia, excepte indicació expressa, prové d'AEMET

En tot el territori el mes ha tingut una temperatura mitjana superior a la mitjana normal, sent més acusada l'anomalia a l'interior nord de Castelló, on supera els 2 °C en algunes localitats.

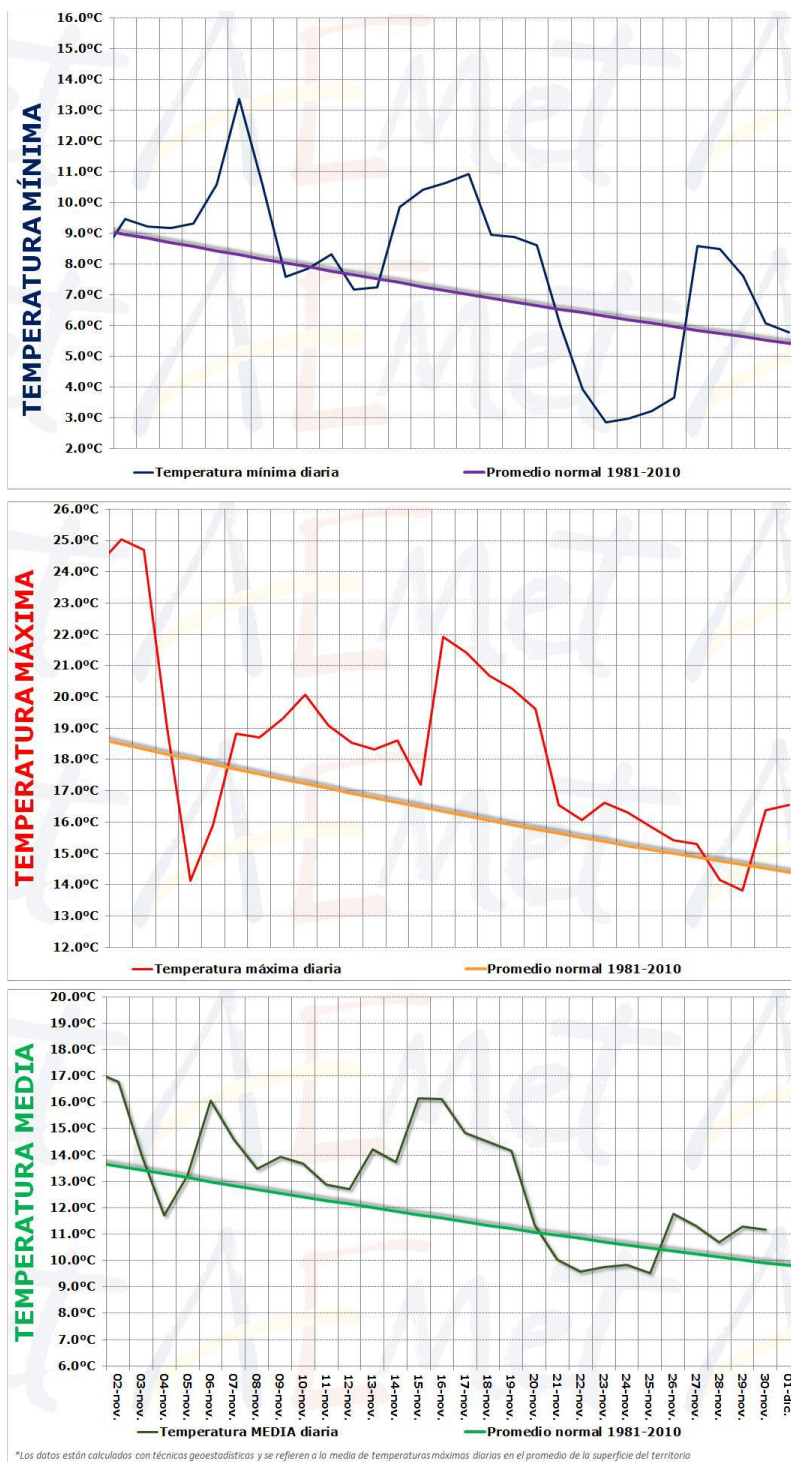

Figura 2. Evolució diària de la temperatura mitja durant el mes de novembre a la Comunitat Valenciana. Font: AEMET.

La precipitació acumulada ha sigut 129,0 l/m², que és quasi dues vegades i mitja la de la mitjana climàtica del període 1981-2010 (56,9 l/m²) i, globalment, qualifiquen al mes com molt humit. Després de 2011, ha sigut el mes de novembre més humit del segle XXI i és el seté quant a precipitació acumulada de la sèrie històrica.

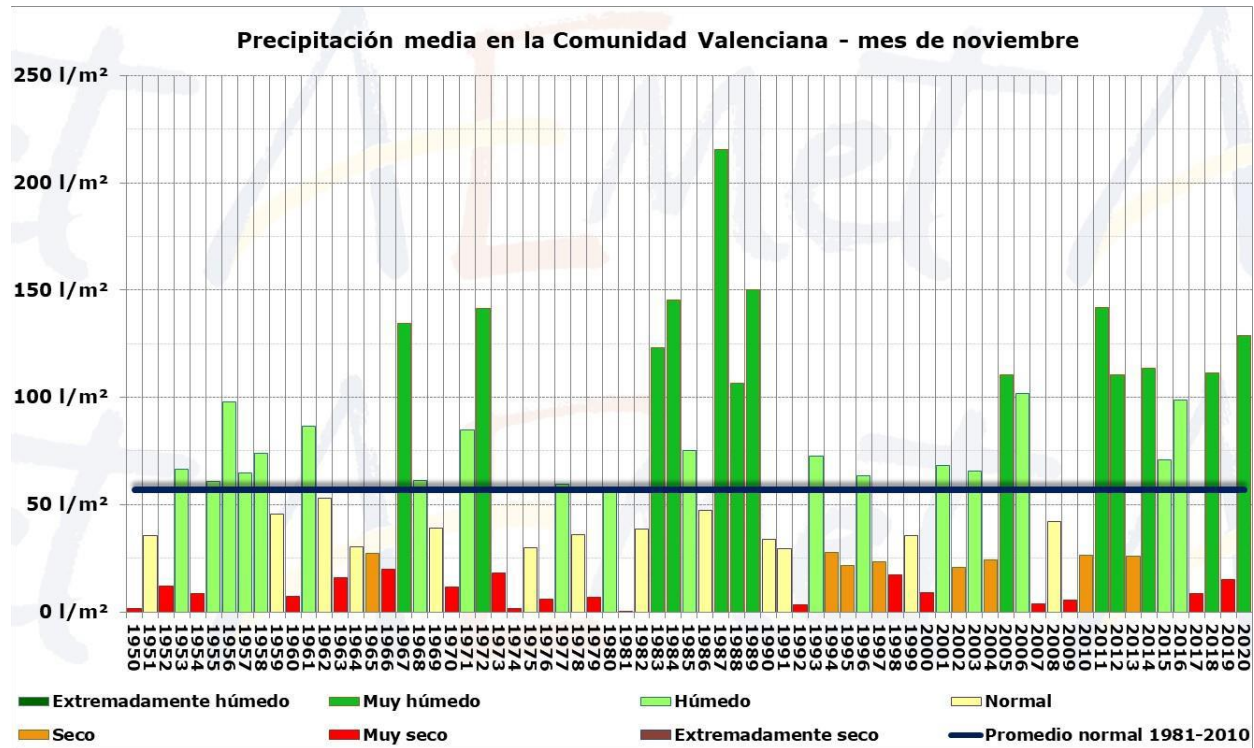

Figura 3. Precipitació mitjana a la Comunitat Valenciana per al mes de novembre. Font: AEMET

No obstant això, les precipitacions han estat desigualment repartides. Mentre que a Alacant el mes ha presentat un dèficit pluviomètric del 16%, a València ha sigut el mes de novembre més humit des de 1989, amb una precipitació acumulada que quasi triplica la mitjana climàtica normal i, a Castelló, la precipitació acumulada ha sigut dues vegades i mitja la de la mitjana climàtica normal.

El caràcter molt humit del mes ha sigut degut als dos temporals de llevant que es van desenvolupar entre els dies 3 i 6 el primer, i el dia 27 el segon, per la qual cosa breument s'analitzaran per separat les característiques de cadascun dels dos temporals.

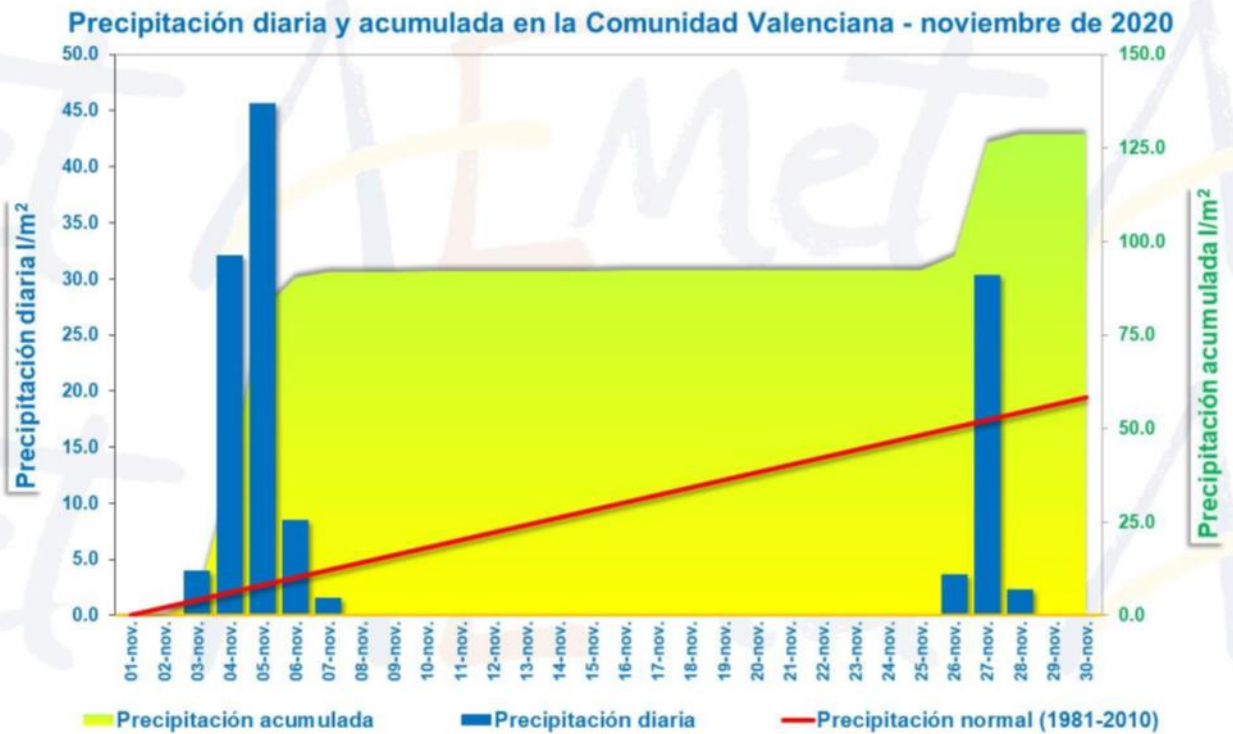

Figura 4. Precipitació diària i acumulada durant el mes de novembre de 2020 a la Comunitat Valenciana.
Font: AEMET.

1. Temporal dels dies 3 al 6 de novembre.

Entre els dies 3 i 6 de novembre es va desenvolupar un intens temporal de llevant que va produir precipitacions torrencials en algunes comarques de la Comunitat Valenciana, sobretot en les litorals de la província de València. A partir de la vesprada del dia 3 es va anar formant una borrasca en el sud-oest de la Península que el dia 5 va quedar situada entre les costes del sud de Portugal i Madeira. Aquesta situació, juntament amb un potent anticicló amb centre al sud de les illes britàniques, va afavorir l'entrada d'una massa d'aire mediterrani molt humit i inestable, que va ser la causa primària de les abundants precipitacions que es van produir els dies 4 i 5.

A més de les precipitacions d'intensitat torrencial que es van produir en diversos punts de la Comunitat Valenciana, l'intens flux de l'est va generar un temporal de llevant, amb intervals de vent del nord-est força 7 i mar gruixuda, amb ones que van superar els 3 metres.

Les precipitacions van començar a partir de la nit del dia 3 en comarques d'interior a causa d'un front que romanía estacionari a l'interior aquest de la Península. En la matinada del dia 4 van continuar les precipitacions en aquestes zones d'interior i al matí el vent va girar a component nord, amb el que va començar a ploure en la zona litoral de Dénia, ben exposada en aquestes situacions on el vent es veu forçat a ascendir per la vessant nord del massís del Montgó, amb un flux d'aire molt humit saturat en un estrat atmosfèric de quasi 3000 m de grossària.

Els ruixats que es van registrar en el litoral nord de la Marina Alta van arribar a acumular més de 100 l/m² durant la primera part del dia, amb un fort contrast amb altres zones de la comarca més allunyades de la mar o amb les situades al sud del massís del Montgó, com Xàbia, on a penes va ploure. La inestabilitat es va anar desenvolupant al llarg del dia 4 i a la vesprada va haver-hi ruixats d'intensitat molt forta i amb tempesta en la zona litoral de la Safor, encara que la fase més adversa del temporal es va produir a partir de la nit d'aqueix dia i durant tot el dia 5.

Des de la nit del dia 4 i durant gran part de la matinada del 5, les precipitacions van ser d'intensitat torrencial i amb tempesta en tot el litoral de la Marina Alta, disminuint en aquesta comarca ràpidament la intensitat de la precipitació des de la costa cap a l'interior i muntanyes, i a la comarca valenciana de la Ribera Baixa.

El flux de vent va anar girant a llevant alhora que intensificant-se en el matí del dia 5, amb el que les precipitacions es van anar retirant de la Ribera Baixa i la Marina Alta i desplaçant cap a la Ribera Alta i muntanya del nord de La Safor, on el flux de vent incidia perpendicular a les serres prelitorals. Les precipitacions van ser persistents tot el matí en aqueixa zona, d'intensitat molt forta o torrencial i amb tempesta.

Des del migdia del dia 5 la inestabilitat es va anar generalitzant en tot el litoral nord de la província de València, des de Cullera cap al nord, i la convecció va anar organitzant-se fins a evolucionar a sistema convectivo de mesoescala (SCM). El sistema convectivo es va formar entre la Ribera Alta i la Foia de Buñol, on va començar a descarregar amb intensitat torrencial. Les precipitacions van ser torrencials poc després de les 13 hores en estacions meteorològiques com Turís (al nord de la Ribera Alta) o Chiva, en la Foia de Buñol.

A partir d'aqueix moment el SCM va anar desplaçant-se primer cap a l'est, cap a la Ribera Baixa, on menys de 12 hores després de les precipitacions de la matinada va tornar a descarregar amb intensitat torrencial. Una vegada va aconseguir la costa de la Ribera Baixa, conduït pel flux rector en capes mitjanes, va continuar la trajectòria cap al nord, paral·lel a la costa valenciana, descarregant amb intensitat torrencial en diverses localitats, entre elles la capital.

Ja a la província de Castelló, encara que va descarregar amb intensitat molt forta en el litoral sud (en l'observatori provincial de Castelló es van registrar 48.0 l/m² en una hora entre les 19.40 i les 20.40), la zona més intensa del sistema convectivo de mesoescala va seguir una trajectòria cap al nord-est, paral·lel a la costa de Castelló, però per la mar.

Durant el primer temporal, a Alginet es van registrar 436.4 l/m². És probable que en els municipis de Benifaió i Almussafes, veïns d'Alginet, també se superaren els 400 l/m². Es van superar els 300 l/m² en les zones que envolten l'Albufera, 393.3 es van registrar en El Palmar i més de 300 a Sueca i Sollana, encara que en aquestes estacions es va desbordar el pluviòmetre en la primera onada de pluges, durant la matinada del dia 5, i és probable que la dada real s'acostara o superara els 400.

Per tant, les zones de més precipitació acumulada durant aquest primer temporal de novembre són les comarques litorals i prelitorals de València, especialment la Ribera Alta i Baixa i zones de la muntanya nord de la Safor. Informació més completa sobre aquest temporal es pot trobar en aquest document: https://aemetblog.files.wordpress.com/2020/11/temporal_4_5nov_cval.pdf

2. Temporal del 27 de novembre.

A partir del dia 25 una borrasca freda que es va anar desprenent de la circulació general va quedar aïllada al sud de la Península el dia 26 i es va desplaçar fins al Mediterrani el 27. El dia 27, un flux de vent intens de l'est, amb aire humit i molt inestable d'origen mediterrani, va donar lloc a pluges generalitzades, molt fortes i persistents a la província de València i que van afectar sobretot comarques centrals de la província, tant costaneres com d'interior, com ara la ciutat de València, l'Horta Oest, zones de la Ribera i, sobretot la Plana d'Utiel-Requena. Durant la tempesta del matí es va arribar a registrar calamarsa en l'àrea metropolitana de València, en general de grandària menuda, però localment de grandària superior a una cirera, encara que mesclat amb pluja.

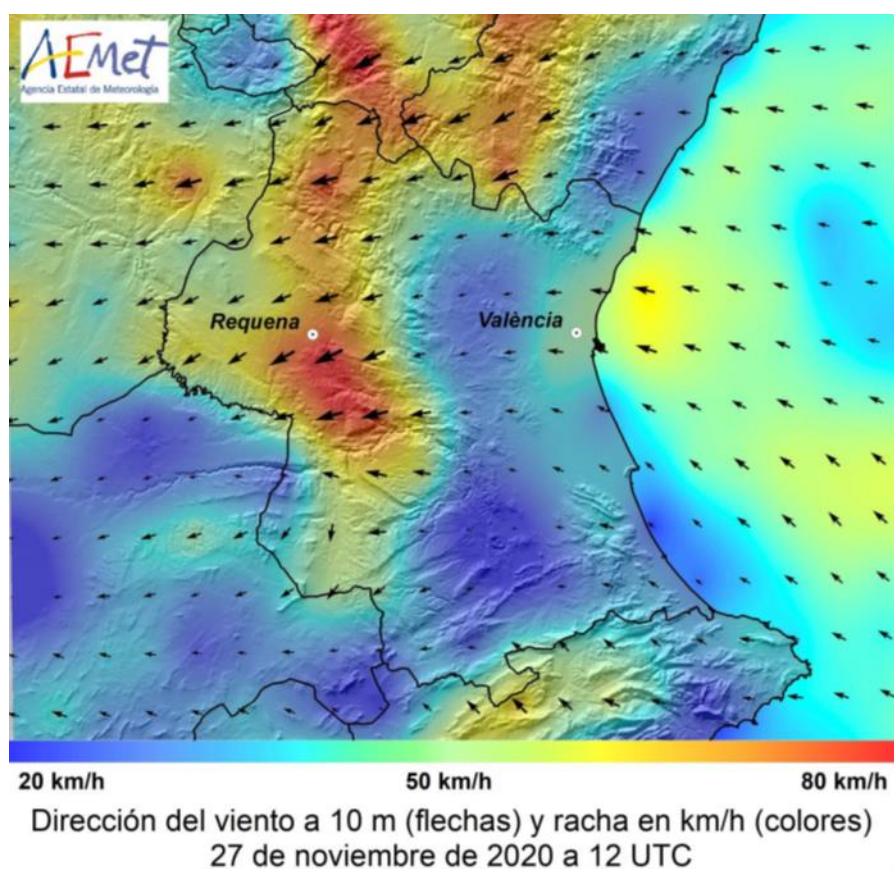

Figura 5. Direcció del vent a 10m (fletxes) i ratxa en km/h (colors) del 27 de novembre de 2020 a 12 UTC.

L'ambient inestable, sobretot prop de la mar, i el flux de l'est en capes baixes, molt intens a l'interior, on es produïen ascensos forçats de l'aire en remuntar les serres prelitorals, va generar diversos trens convectius que, penetrant pel litoral avançaven desenes de quilòmetres cap a l'interior. Un dels trens convectius va penetrar durant gran part del matí pels barris marítims de la ciutat de

València i s'estenia fins a la Plana d'Utiel, un altre va penetrar per Cullera i també s'estenia fins a la Plana d'Utiel. La imatge amb els raigs registrats el dia 27 suggereix la presència d'aqueixos dos trens convectius, tots dos confluint a l'interior de València, on es van produir les precipitacions més abundants.

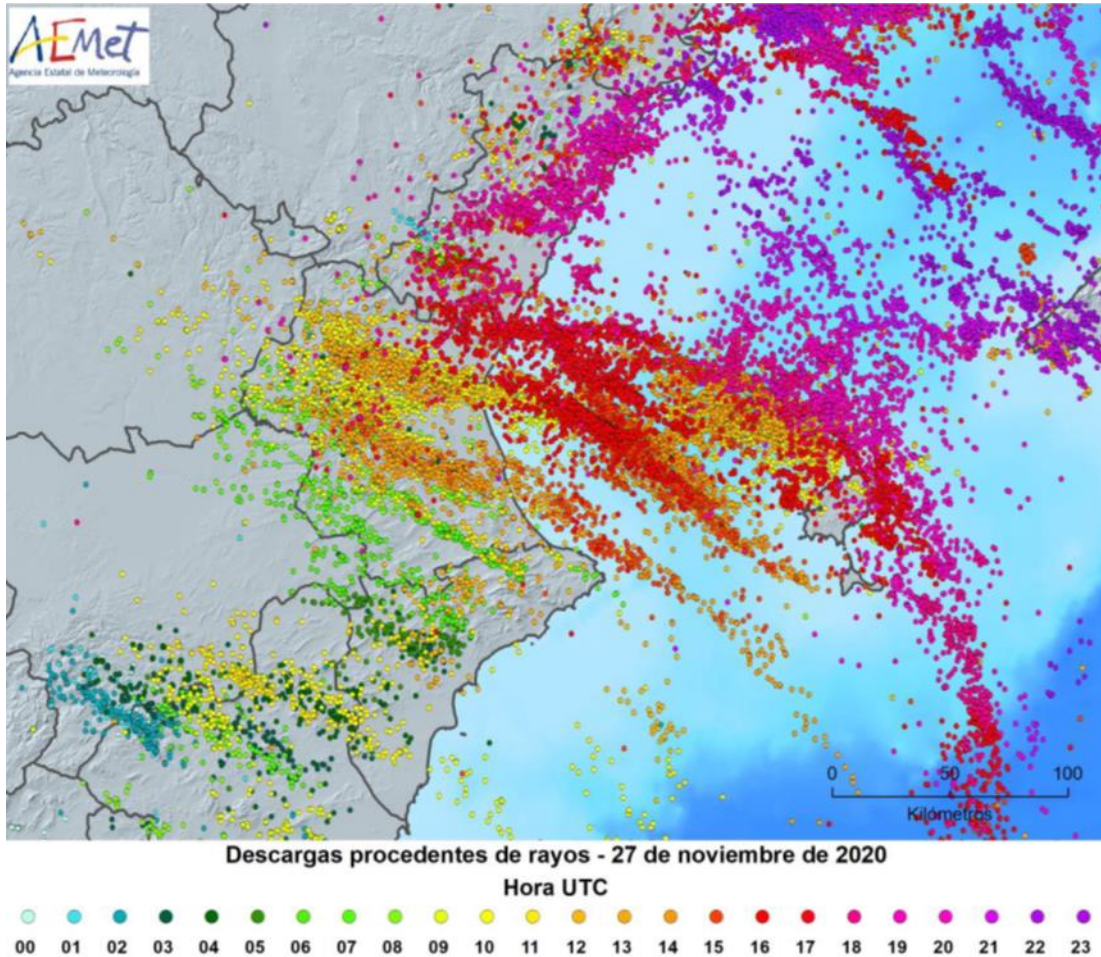

Figura 6. Descàrregues procedents de raigs - 27 de novembre de 2020 Hora UTC.

Amb dades des de l'any 2000, el dia 27 és el dia de novembre amb més descàrregues procedents de raigs que han impactat dins del territori de la Comunitat Valenciana i l'onzé de tota la sèrie històrica computant tots els dies de l'any.

En la imatge següent s'adjunten els mapes de precipitació acumulada dels dos episodis, a l'esquerra el dels dies 3 al 6 i a la dreta el dels dies 26 al 28. La província d'Alacant, excepte una estreta franja litoral de la Marina Alta en el primer temporal i el nord de la província en el segon, ha quedat al marge de tots dos episodis. En l'altre extrem, la província de València es va veure afectada pels dos temporals i Castelló sobretot pel primer, encara que sense la torrencialitat que es va produir a València.

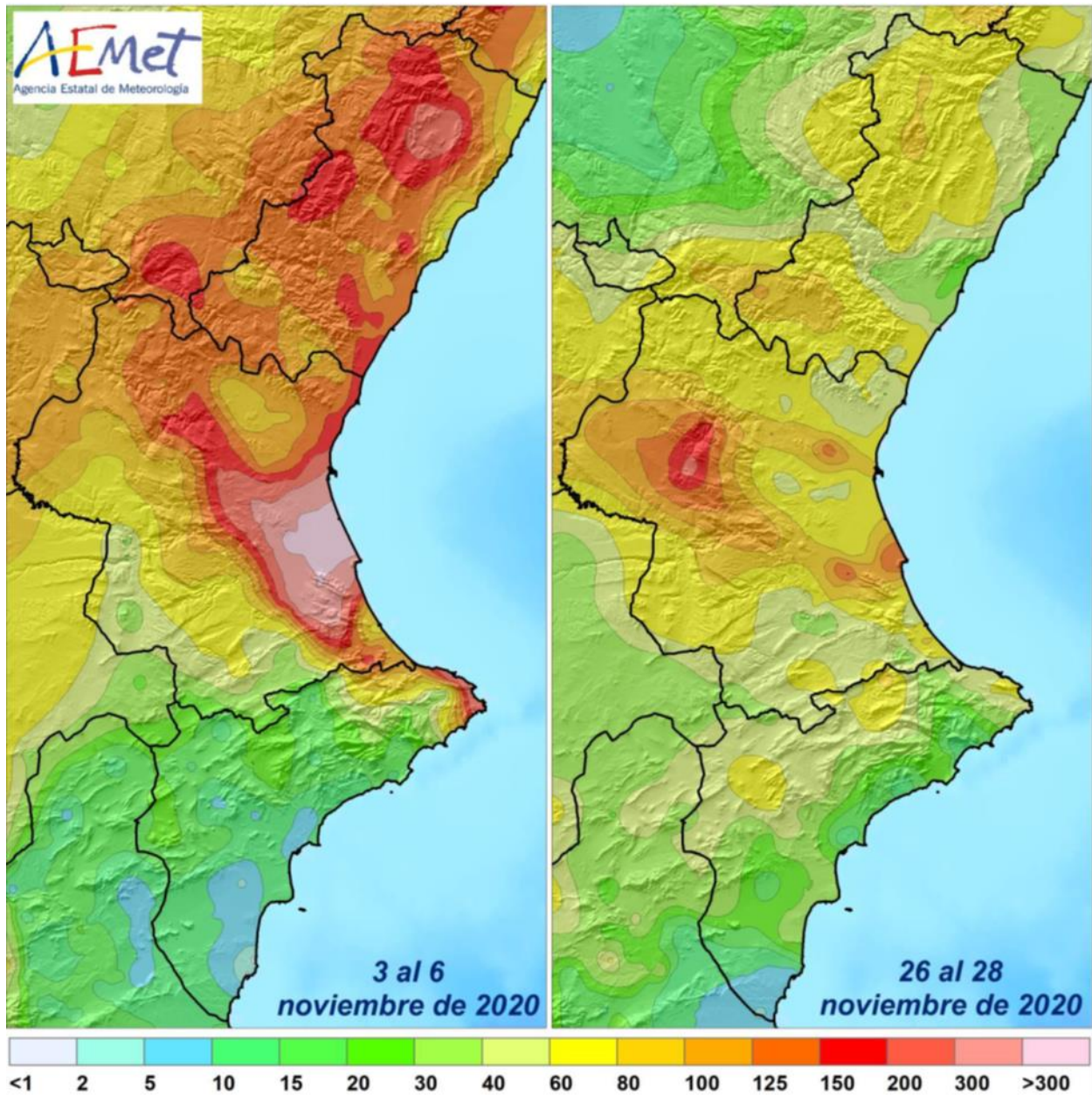

Figura 7. Precipitació acumulada dels 2 episodis de pluja el mes de novembre.

Amb les dades de precipitació acumulada durant els dos temporals, el màxim mensual s'ha registrat a Alginet, amb 484,1 l/m². També s'han superat els 400 l/m² en Mareny de Sant Llorenç (Cullera), El Palmar (València), Sueca i Corbera i més de 300 en altres localitats de la Ribera. En l'altre extrem, en gran part del litoral d'Alacant la precipitació ha sigut inferior a 25 l/m², amb el mínim absolut a Torreveja, on només s'han acumulat 3,5 l/m². En l'observatori d'Alacant s'han acumulat 9,8 l/m².

En funció a la precipitació normal en cada punt, novembre ha sigut molt humit en dues terceres parts del territori, humit en el 15% i sec en quasi tot el litoral d'Alacant.

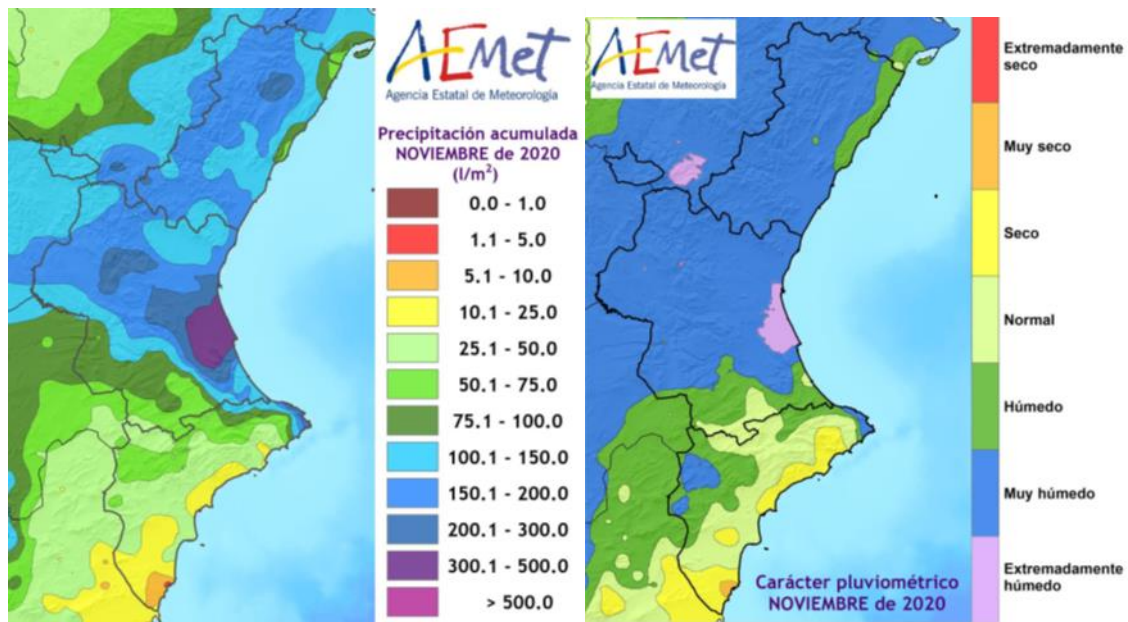

Figura 8. Precipitació acumulada i caràcter pluviomètric del mes de novembre de 2020 en la Comunitat Valenciana. Font: AEMET

Aquest mes de novembre s'han comptabilitzat 7 incendis, 3 a València i Alacant, mentre que a Castelló un sol incendi. Quant a la superfície afectada per a aquest mes, és de 2,17 ha, sent la província de Castelló la més afectada amb 1,7 ha, seguida d'Alacant amb 0,38 ha i finalment València amb 0,09 ha.

Si analitzem les dades des de començament d'any, la superfície total afectada de 685,98 ha. 488,02 ha pertanyen a la província d'Alacant, 86,35 ha s'han vist afectades a Castelló i un total de 111,60 ha s'han vist afectades a la província de València.

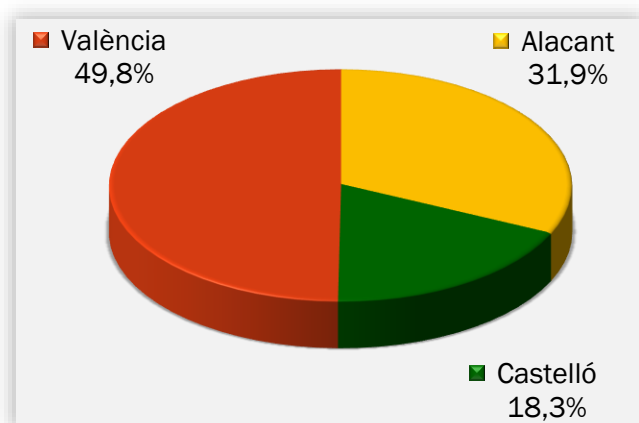
DADES ESTADÍSTIQUES

VALORS ACUMULATS

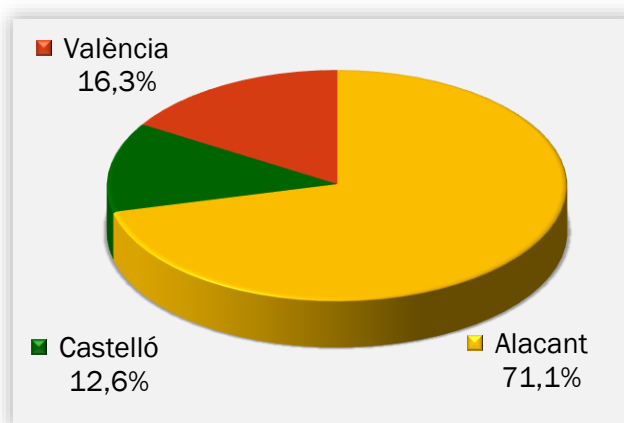
A la taula 1 i en els gràfics 1 i 2 es realitza un desglossament detallat del nombre d'incendis i la superfície afectada acumulada en l'any 2020 per províncies.

Província	Nombre	Superfície afectada Ha				
		Superfície rasa			Arbrada	Total
		Canyar	Altres rases	Total rasa		
Alacant	75	3,16	301,11	304,27	183,76	488,02
Castelló	43	0,21	81,70	81,91	4,44	86,35
València	117	35,66	30,01	65,67	45,94	111,60
Total	235	39,02	412,82	451,85	234,13	685,98

Taula 1. Nombre d'incendis i superfície afectada per tipus i províncies. Acumulat des de gener de 2020.

Gràfic 1. Nombre d'incendis en percentatge.

Gràfic 2. Superfície afectada en percentatge.

La província més destacada quant al nombre d'incendis és la de València, amb un 49,8% seguida d'Alacant i Castelló amb un 31,9 i 18,3% respectivament. A València fins hui s'han produït un total de 117 incendis, seguida d'Alacant amb 75 i 43 a la província de Castelló.

Quant a la superfície afectada, Alacant es troba en el 71,1% de la superfície, mentre que València aconsegueix el 16,3% i el 12,6% de la superfície afectada és a Castelló. A Alacant són 488,02 ha les que s'han vist afectades en el que portem de 2020, seguit de la província de València amb 111,60 ha i 86,35 ha a la província de Castelló.

En tota la Comunitat Valenciana s'han vist afectades 685,98 ha en 235 incendis. Del total de la superfície forestal afectada, 234,13 ha pertanyen a terreny arbrat i a superfície no arbrada 451,85 ha, de les quals, 39,02 ha corresponen a canyar.

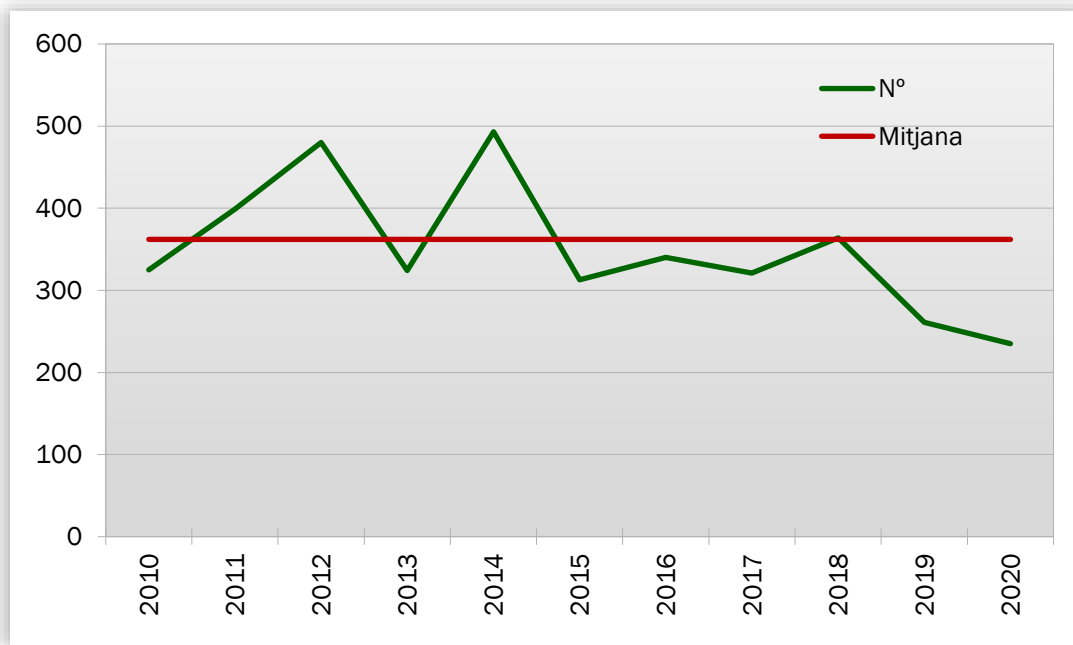
COMPARACIÓ AMB ELS VALORS MITJANS

Els valors acumulats a 30 de novembre per a l'últim decenni es detallen en la Taula 2. En el que portem de 2020 s'han produït 235 incendis, valor per davall de la mitjana (362 incendis), amb una superfície afectada de 685,98 ha, que també està molt per davall de la mitjana (8570,86 ha). L'any 2012, provoca una distorsió en la mitjana de la superfície, en veure's afectades 58.946,89 ha, l'únic episodi d'aquestes característiques en l'últim decenni.

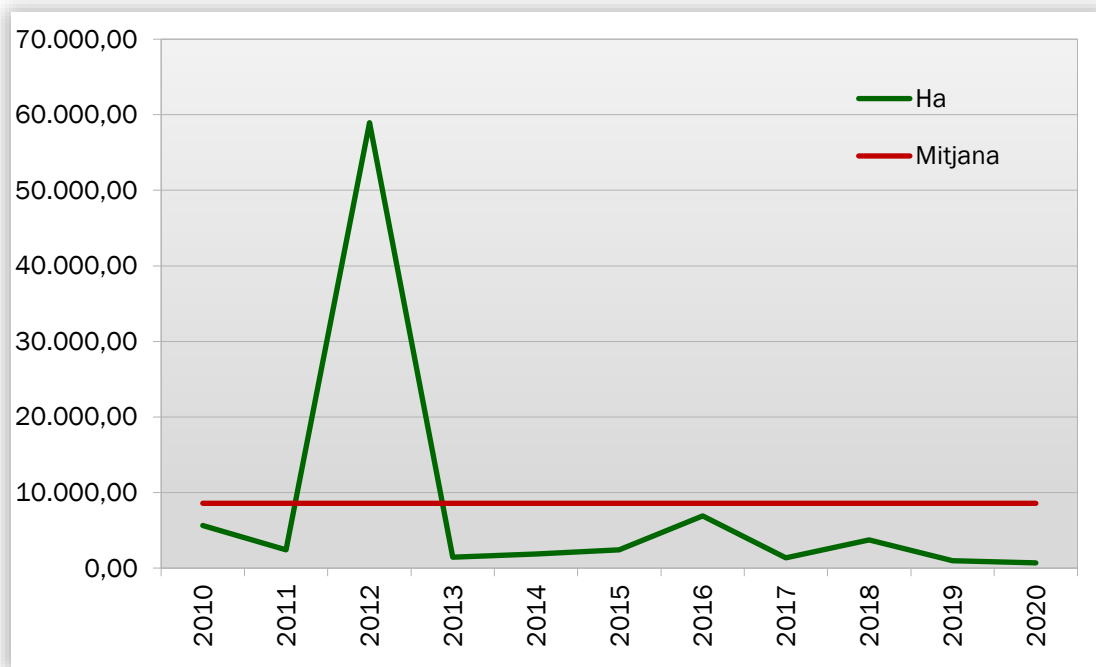
Any	Nº	Superfície
2010	325	5.647,84
2011	399	2.426,79
2012	480	58.946,89
2013	324	1.439,66
2014	493	1.880,77
2015	313	2.417,79
2016	340	6.913,58
2017	321	1.349,39
2018	364	3.719,63
2019	261	966,23
2020	235	685,98

Taula 2. Número i superfície acumulats en el mateix període analitzat.

En els gràfics 3 i 4 es mostra l'evolució del nombre d'incendis i superfície afectada en el període d'estudi (novembre) en l'últim decenni, en comparació amb el valor mitjà.

Gràfic 3. Evolució nº d'incendis en comparació amb el valor mitjà.

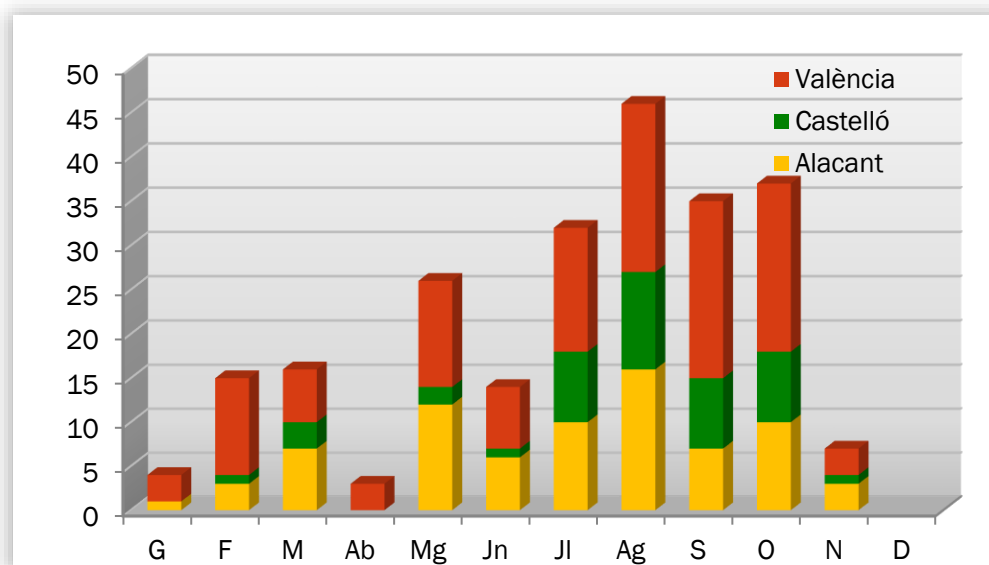
Gràfic 4. Evolució de la superfície afectada en comparació amb el valor mitjà.

EVOLUCIÓ MENSUAL: NOMBRE

L'evolució mensual del nombre d'incendis es representa a través d'una taula numèrica en la qual es recullen els valors per a cada província, i el total de la Comunitat Valenciana (taula 3), juntament amb dues diferents representacions gràfiques, una de valors acumulats per províncies i una altra de comparació amb la mitjana dels últims 10 anys (gràfics 5 i 6).

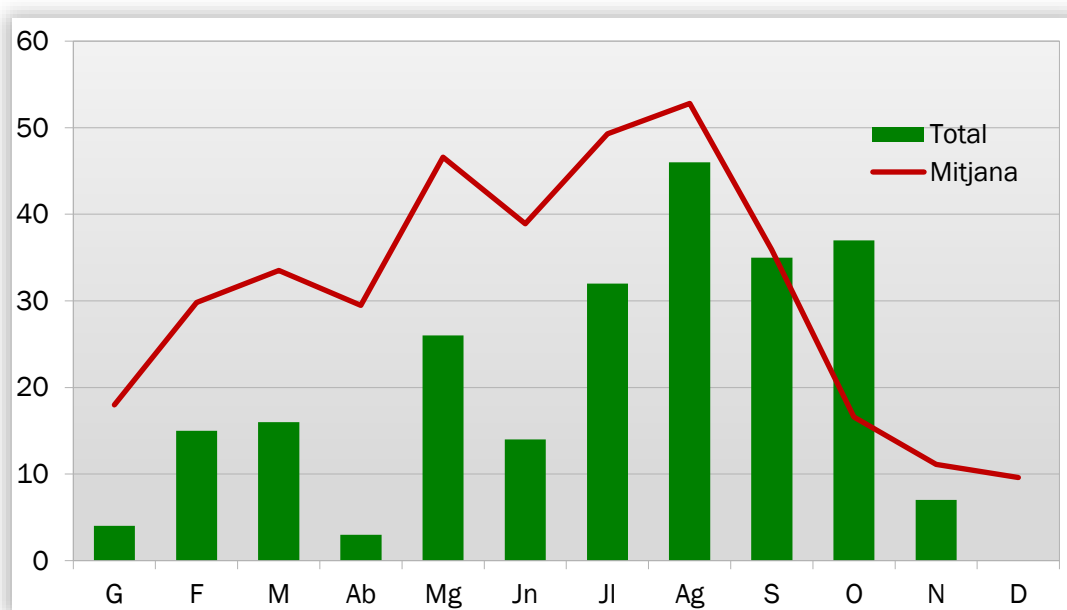
Mes	Alacant	Castelló	València	Total
Gener	1	0	3	4
Febrer	3	1	11	15
Març	7	3	6	16
Abril	0	0	3	3
Maig	12	2	12	26
Juny	6	1	7	14
Juliol	10	8	14	32
Agost	16	11	19	46
Setembre	7	8	20	35
Octubre	10	8	19	37
Novembre	3	1	3	7
Desembre	0	0	0	0
TOTAL	75	43	117	235

Taula 3. Evolució mensual del nombre d'incendis (2020).

Gràfic 5. Nombre d'incendis per mesos i províncies.

Durant el mes de setembre s'han registrat 7 incendis en tota la Comunitat Valenciana, afectant 3 a la província Alacant, 1 a Castelló i 3 dels incendis a València.

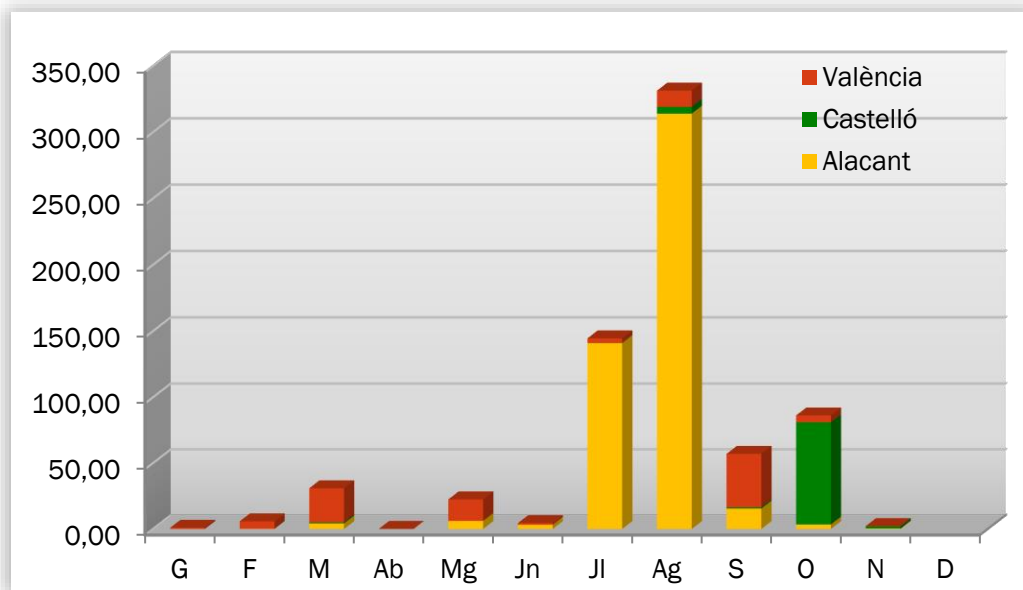
Gràfic 6. Nombre d'incendis per mesos, comparativa amb els valors mitjans de l'últim decenni.

EVOLUCIÓ MENSUAL: SUPERFÍCIE AFECTADA

L'estudi de l'evolució mensual de la superfície afectada segueix una estructura similar a la ja descrita en l'apartat referit al nombre, si bé en la comparació amb els valors mitjans, donades les grans diferències de valors, s'ha utilitzat una escala logarítmica (gràfic 8).

Mes	Alacant	Castelló	València	Total
Gener	0,02	0,00	0,88	0,90
Febrer	0,10	0,01	5,69	5,80
Març	4,21	0,78	25,93	30,92
Abril	0,00	0,00	0,06	0,06
Maig	6,10	0,04	16,34	22,48
Juny	3,19	0,00	1,25	4,45
Juliol	141,06	0,04	3,47	144,57
Agost	314,03	5,15	12,14	331,32
Setembre	15,52	0,95	40,58	57,05
Octubre	3,41	77,68	5,17	86,25
Novembre	0,38	1,70	0,09	2,17
Desembre	0,00	0,00	0,00	0,00
TOTAL	488,02	86,35	111,60	685,98

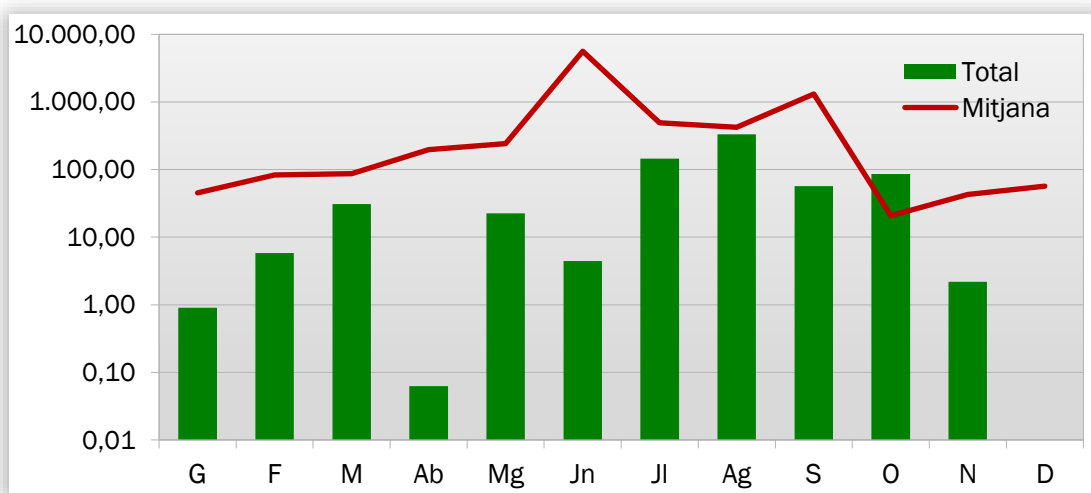
Taula 4. Evolució mensual de la superfície afectada (2020).

Gràfic 7. Superfície afectada per mesos i províncies.

Durant el mes de novembre de 2020 s'han vist afectades per incendis 2,17 ha de terreny forestal en tota la Comunitat, veient-se afectada la província d'Alacant amb 0,38 ha, Castelló 1,7 ha i 0,09 ha, s'han vist afectades a la província de València.

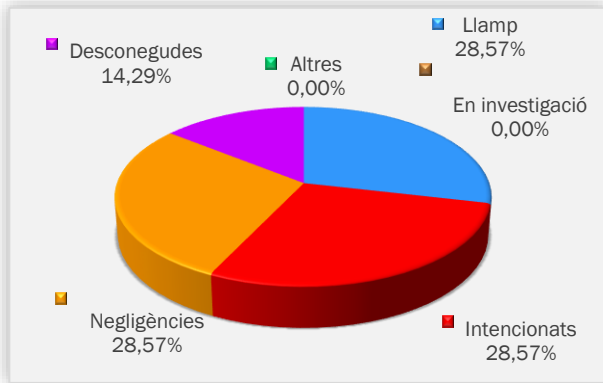
La mitjana de de el mes novembre en l'últim decenni venen a ser de 42,62 ha, la qual no s'ha vist amenaçada per les 2,17 ha que s'han vist afectades aquest mes. Quant a la mitjana per nombre d'incendis per al mes de novembre, és de 11, amb el que tampoc depassem aquest nombre d'incendis sent el total de 7 ignicions

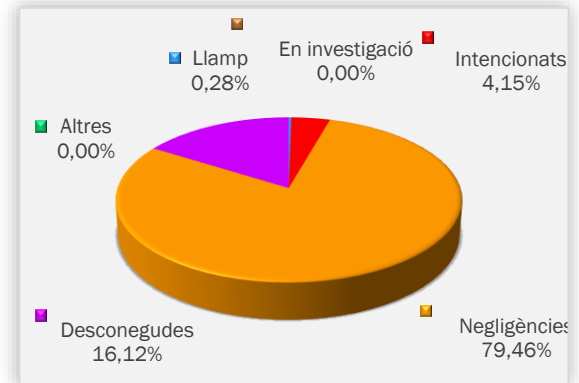
Gràfic 8. Superfície afectada per mesos, comparativa amb els valors mitjans de l'últim decenni.

ANÀLISI DE LES CAUSES

L'estudi de les causes s'ha realitzat a partir dels percentatges en número i en superfície afectada, per al total de la Comunitat Valenciana des del mes de novembre de 2020.

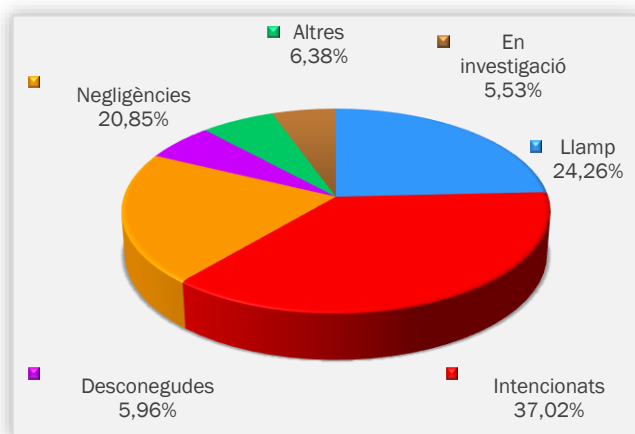
Gràfic 9. Comunitat Valenciana, % d'incendis ocorreguts per causa. Novembre 2020.

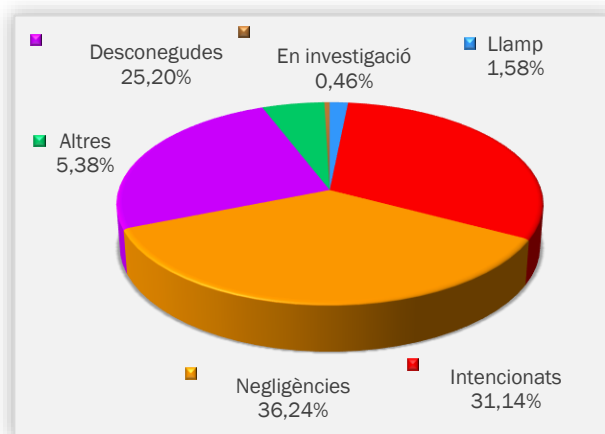
Gràfic 10. Comunitat Valenciana, % de superfície afectada per causa. Novembre 2020.

El mes de novembre s'han produït, en el conjunt de la Comunitat Valenciana, 2 incendis per raig, 2 intencionats, 2 per negligències, 1 per causa desconeguda. Els incendis per raig han afectat 0,0006 ha, els intencionats a 0,09 ha, per negligència a 1,73 ha, per causa desconeguda 0,35 ha.

Des de l'inici d'any 2020, un 37,02% dels incendis pertanyen a causa intencionades, afectant 31,14% de la superfície afectada, sent aquest el major percentatge en nombre d'incendis. A continuació, tenim la causa de raigs amb un 24,26% dels incendis ocorreguts, que només han afectat un 1,58% de la superfície incendiada. En tercer lloc, es troben les negligències amb un 20,85%, que han afectat el 36,24%. En investigació es troben el 5,53% dels incendis ocorreguts i han afectat el 0,46% de superfície cremada. Les causes desconegudes aconseguixen el 5,96% dels incendis afectant el 25,20% de la superfície forestal i, finalment, altres causes amb un 6,38% dels incendis ocorreguts, recorrent el 5,38% de la superfície.

Gràfic 11. Comunitat Valenciana, % d'incendis ocorreguts per causa. Acumulat 2020.

Gràfic 12. Comunitat Valenciana, % de superfície afectada per causa. Acumulat 2020.

RELACIÓ COMPLETA D'INCENDIS EN EL PERÍODE

Data	Municipi	Superfície (ha)	Causa	Paratge	Província
01/11/2020	Guadassuar	0,06	1	Rio Magro	Valencia/València
02/11/2020	Matet	1,7	2	Zoraigue	Castellón/Castelló
16/11/2020	el Fondó de les Neus/Hondón de las Nieves	0,025	2	La Solana El Hondo de	Alicante/Alacant
23/11/2020	San Fulgencio	0,35	3	Amorós	Alicante/Alacant
23/11/2020	Benigànim	0,03	1	Cañaeta	Valencia/València
27/11/2020	Xixona/Jijona	0,004	0	Serratella	Alicante/Alacant
27/11/2020	Ayora	0,002	0	casa mari luna	Valencia/València

Codis de causes

- (0) Llamp
- (1) Intencionats
- (2) Negligències
- (3) Desconeguda
- (4) Altres
- (5) En Investigació

INCENDIS DEL MES

El 29 d'octubre (anterior butlletí), succeïa en la provincial de Castelló, el que seria el major incendi forestal ocorregut fins hui en aquesta província amb 76,32ha. Perquè 4 dies després, és a dir el 2 de novembre, si iniciava un incendi de similars característiques en la mateixa comarca (Alt Palància). Fem referència a l'incendi del municipi de Matet, on es van veure afectades al voltant de 2,3 ha del Parc Natural de la Serra de Espadà en concret en el paratge de Zoraigue.

Els 2 incendis es van iniciar al mig dia, amb temperatures màximes entorn als 20-25°C, humitats relatives entre els 20 i 40% i velocitats de vent, que van rondar els 20 km/h en els pitjors moments de l'incendi de Bejís, mentre que a Matet les velocitats màximes van ser d'entorn a la meitat (10km/h). Com podem observar, en la figura 9, en els primers minuts dels respectius incendis descrits, la força del vent va influenciar en el foc de diferent forma. Mentre que a Bejís el vent bufava de SW espentant les flames i alineant-se amb la topografia de la conca on es trobava, a Matet, les velocitats del vent no afectaven el comportament de l'incendi evidenciant un comportament molt dispar.

Figura 9. Primers minuts de l'incendi de Bejís (Esq), incendi Matet (Dta).

L'estat vertical de la atmosfera en els 2 incendis era d'estabilitat. En concret, manifestaven una capa d'estabilitat de considerable grossària que feia difícil l'evolució de tots dos incendis a un comportament convectiu. Però, sí que hi havia una diferència i era l'altura a la qual es trobava aquesta capa d'estabilitat. En el radiosondeig de l'incendi de Bejís es descriu una capa d'estabilitat que comença al voltant dels 1.500 metres d'altitud, deixant que la columna s'alçara a certa altura. En canvi, a Matet l'estabilitat es trobava pràcticament a nivell de la superfície, en forma d'inversió tèrmica, una dels fenòmens més clars d'elevada estabilitat en la vertical de la atmosfera.

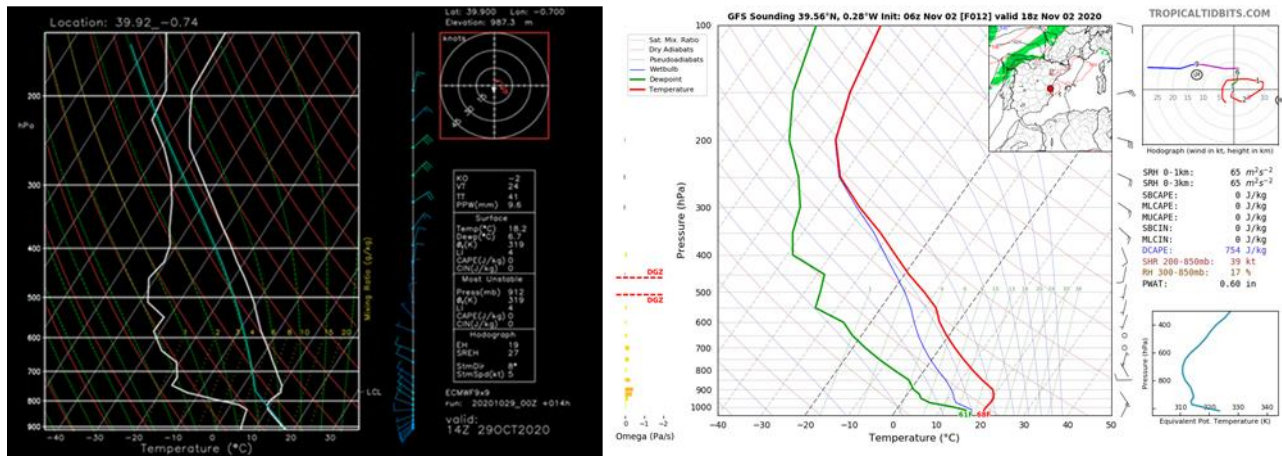

Figura 10. Esq. Radiosondeig incendi Bejís. Dta. Radiosondeig incendi Matet.

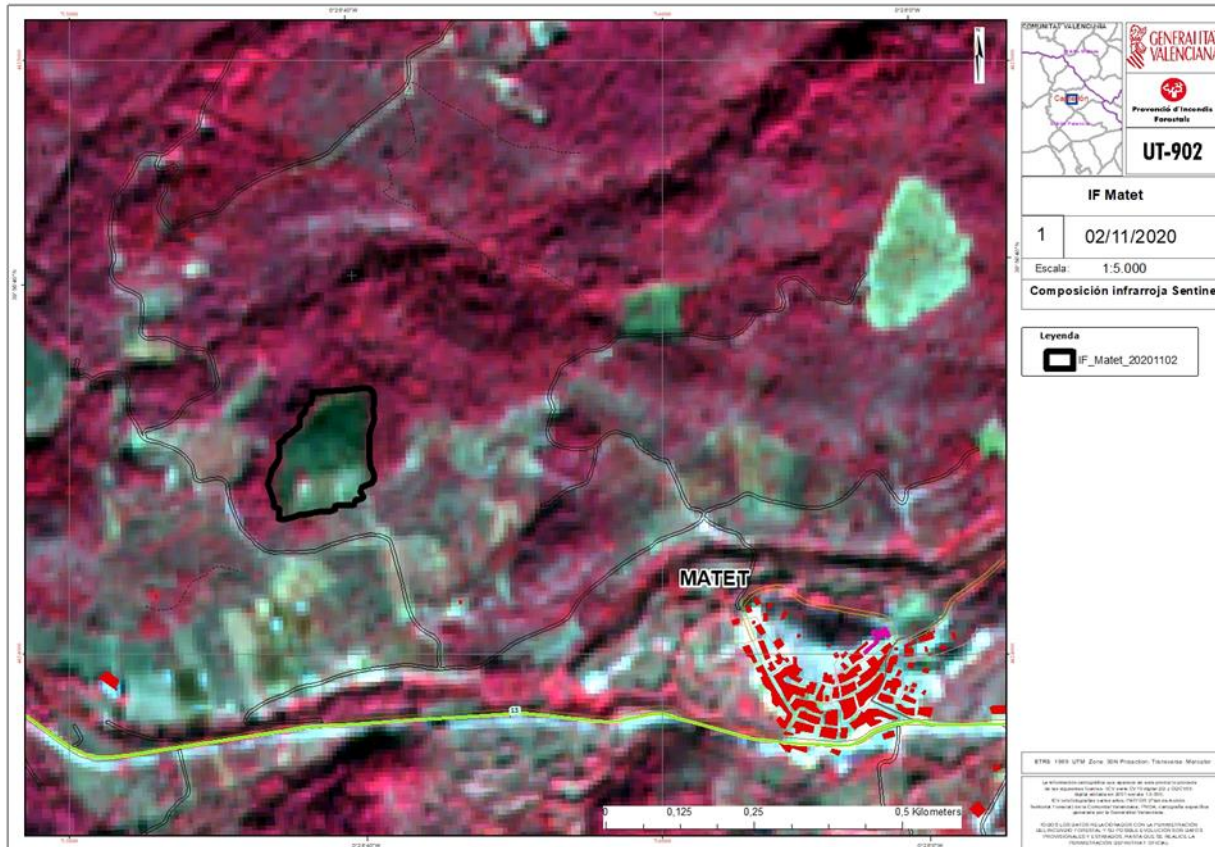
Després d'analitzar les mostres de combustibles dels voltants del perímetre de Bejís, com de les parcel·les de seguiment de les humitats del combustible viu de les quals disposa el Servei de Prevenció d'Incendis Forestals pròximes al municipi de Matet, podem observar que el deficit hídric que patia la vegetació es mantenia en valors similars, sent aquests, de secs a extremadament secs.

Figura 11. Humitat del combustible viu de l'incendi de Bejís (Esq) i parcel·les pròximes al municipi de Matet (Dta).

Quant a la topografia, Bejís tenia un relleu molt més abrupte, amb una gran dificultat d'accessos per mig terrestre a l'inici de l'incendi. En canvi, Matet, tenia accessos òptims que van facilitar les labors d'extinció i l'inici de l'incendi no va trobar una topografia amb elevats desnivells que potenciaren la progressió de les flames.

En conclusió, els 2 incendis tenien com a factor dominant la topografia. La diferència d'hectàrees afectades per les flames en un i un altre incendi es deu, entre altres coses, a l'alineació de factors que afecten el comportament del foc. Com van ser en el cas de l'incendi de Bejís la confluència d'una topografia accidentada amb l'empenyiment del vent de SW. D'altra banda, l'incendi de Matet, sense tot just vent, amb atmosfera estable, només podia desenvolupar-se per la falta d'humitat en el combustible a través dels nusos de barranc i altres punts crítics.

NOTÍCIES I DIVULGACIÓ

CREMES PRESCRITES

Des del punt de vista de la prevenció d'incendis forestals es fa molt necessària la gestió forestal, que permet gestionar i reduir l'acumulació de biomassa (combustible), uniformitat d'estructures i absència de discontinuïtats. A aquest efecte, es fa necessària la incorporació d'eines complementàries que vagen més enllà de la silvicultura preventiva clàssica. Aquestes eines han de ser versàtils, que siguin eficaçes i eficients, que aporten rendiment i que permeten aconseguir els objectius definits. Una d'aquestes eines és l'ús de cremes prescrites, sent una tècnica cada vegada més emprada per les diferents administracions competents en l'àmbit de la prevenció d'incendis. En aquesta línia, la Direcció General de Prevenció d'Incendis Forestals de la Generalitat ha impulsat un primer pla de cremes que contempla un període d'execució pluriennal, en una muntanya propietat de la Generalitat, en terme de Morella

En l'execució de la crema prescrita realitzada el passat 24 de novembre de 2020, es va comptar amb la participació de diversos recursos autonòmics, provincials i estatals, com són els de la pròpia Direcció General de Prevenció d'Incendis Forestals, l'Agència Valenciana de Seguretat i Resposta a les Emergències (AVSRE), Consorci Provincial de Bombers de Castelló (CPBC), la Societat Valenciana

de Gestió Integral dels Serveis d'Emergències (SGISE) i una unitat EPRIF del Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic. Durant les cremes es va comptar amb la presència de personal investigador que realitzaran seguiment en el temps de l'efecte d'aquestes cremes sobre la vegetació, en el marc d'un conveni amb el Centre d'Investigacions sobre Desertificació de la Universitat de València (CIDE-CSIC) i personal del Centre d'Estudis Ambientals del Mediterrani (CEAM).

Aquest pla de crema amb una vigència de 5 anys, pertanyents a muntanyes d'Utilitat Pública denominat Morella la Vella (Codi: CS128CS1059), situats en el terme municipal de Morella, amb una superfície de 136,66 ha de les quals 80,92 ha són objecte del pla de crema. Els objectius principals d'aquest pla de crema són la reducció del risc d'incendis, reduint la càrrega del combustible, així com la regeneració i creació de zones de pastura mitjançant l'eliminació del matoll i la crema sota coberta arbòria. També servirà per a la investigació dels processos que ocorren en els sòls afectats pel foc, com els fums, que es produeixen per la combustió de la vegetació. Finalment i no per això menys important està la formació en foc tècnic a l'operatiu d'extinció i unitats de suport ja que el foc real permet l'ensinistrament de maniobres per a les operacions de prevenció i extinció. En definitiva, una jornada molt fructífera d'aquest mes de novembre, on extraure moltes conclusions, per tots els participants i evolucionar en la millora d'una eina més per a la gestió de les nostres muntanyes.

Figura 12. Brffing dels participants en la crema prescrita.